

Porteføljestyremøte Samisk samfunn og kultur

Dato	Sted	
10. april 2026 08.30-13.00	Digitalt møte	
Sak 09-26	Godkjenning av sakliste Beslutningssak	Kl. 08.30
Sak 10-26	Godkjent møteprotokoll fra ps-møtet 01/26 Orienteringssak	
Sak 11-26	Spørsmål om habilitet Beslutningssak	
Sak 12-26	Prosedyre for søknadsbehandling Vedtaksak	Kl. 08.45-09.45
Sak 13-26	Orienteringer <ul style="list-style-type: none">Porteføljestyreleder orienterer om møtet 3. mars.PS-SAMISK årsrapport 2025 til Styret (t.o. vedtatt 13. mars)Møteplan 2026	Kl. 09.45-10.15
	Pause	Kl. 10.15-10.45
Sak 14-26	Revidering av porteføljeplan U.off. Offl. § 14 Drøftingssak	Kl. 10.45-11.30
Sak 15-26	Investeringsplan Samisk samfunn og kultur 2027-2029 U.off. Offl. § 14 Drøftingssak	Kl. 11.30-12.15
Sak 16-26	Eventuelt	Kl. 12.15-12.30
Sak 18-26	Godkjenning av møteprotokoll Beslutningssak	Kl. 12.30-12.45

Evaluering av møte

Slutt 13.00

Sak PS-SAMISK 10/26 Møteprotokoll Porteføljestyret for samisk samfunn og kultur, møte 1/26

Dato
29.01.2026

Sted
Digitalt

Til stede

Eli Skogerbø
Anna-Lill Drugge
Astri Dankertsen
Carl John-Marcus Kuhmunen
Hilde Sollid
Jonas Monié-Nordin
Stine Rybråten
Trond Risto

Observatører:
Nancy Vibeke Olsen (KDD)

Forfall Lisbeth Eira, Sametinget (observatør)

Til stede fra Forskningsrådet Eva Falleth, Gunnlaug Daugstad, Siv Haugan, Marianne Randen (sak 03/26)

Sak PS-SAMISK 01/26 Godkjenning av saklisten

Vedtak: Porteføljestyret godkjente saklisten.

Sak PS-SAMISK 02/26 Presentasjonsrunde og forventninger til arbeidet i porteføljestyret

Medlemmene i det nye porteføljestyret presenterte seg og sine forventninger til arbeidet i porteføljestyret.

Vedtak: Porteføljestyret tar saken til orientering

Sak PS-SAMISK 03/26 Orientering om habilitet i Forskningsrådet

Orienteringssak med saksfremlegg:

Styret fikk en orientering om Forskningsrådets habilitetsregler og hvordan disse praktiseres.

Vedtak: Porteføljestyret tar saken til orientering.

Sak PS SAMISK 12/26

Prosedyre for søknadsbehandling 2026

Sak PS-SAMISK

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret Samisk samfunn og kultur	Gunnlaug Daugstad	Elisabeth Westphal	1. Forskningsrådets søknadsbehandling

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak

Porteføljestyret tar administrasjonens orientering om ny karakterskala og søknadsbehandlingsprosess til etterretning.

Porteføljestyret vedtar prosedyren for behandling av søknader til utlysningen med frist våren 2026. Prosedyren innebærer:

1. Søknader med karakter ≤ 2 på ett eller flere kriterier er ikke støtteverdige og avslås samlet. Porteføljestyret gir administrasjonen fullmakt til å avslå disse uten ytterligere behandling i porteføljestyret.
2. Søknader som oppnår karakter ≥ 3 på alle kriterier regnes som støtteverdige
3. En bloc-vedtak knyttet til tildeling: Søknader av svært høy kvalitet innvilges en bloc, forutsatt at de svarer svært godt på krav, føringer og prioriteringer i utlysningen.
4. Tildelinger til diskusjon: Støtteverdige søknader som vurderes som aktuelle for tildeling kan legges fram til diskusjon.
5. Øvrige søknader avslås: Søknader som ikke får tildeling etter diskusjon eller i en bloc-behandlingen avslås.

Kort bakgrunn

Forskningsrådet har søknadsfrist våren 2026 for utlysninger innenfor *Forskning for anvendelse*. Denne prosedyren skal danne grunnlaget for porteføljestyrets behandling av søknadene til utlysningen *Oppfølging av sannhets- og forsoningskommisjonens rapport*. Utlysningen er en felles utlysning med bidrag fra porteføljene Samisk samfunn og kultur, Velferd og utdanning, Klima og miljø og Energi og transport. Porteføljestyret for samisk samfunn og kultur fatter vedtak om tildeling i tråd med utlysningens prioriteringer. Dokumentet beskriver de prinsippene og metodene som skal brukes i vurdering og utarbeidelse av innstilling.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret skal i 2026 lyse ut og tildele midler til prosjekter som gjelder kunnskapsbehov identifisert i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. I denne saken orienteres porteføljestyret om endringer i karakterskalaen og i vurderingskriteriene og Forskningsrådets behandling av søknader. Porteføljestyret skal vedta prosedyre for tildeling av midler.

For å sikre forutsigbarhet og en enhetlig praksis må prosedyren være vedtatt før søknadsbehandlingen starter. Prosedyren gjøres kjent for søkere gjennom utlysningsteksten.

Hovedpunkter

Porteføljestyrets rolle og ansvar i søknadsbehandlingen

Porteføljestyrets rolle er i hovedsak strategisk. Styret skal fatte investeringsbeslutninger basert på administrasjonens innstilling for utlysningen, og innstillingen skal være tydelig. Styret skal ikke gå inn i ekspertvurderingene av enkeltsøknader. Porteføljestyret kan ikke overprøve ekspertpanelets faglige vurderinger eller innføre nye kriterier som ikke er publisert i utlysningen.

Bare søknader som både er vurdert som støtteverdige av ekspertpanelet og relevante for utlysningens tema og porteføljeprioriteringer kan få finansiering. Porteføljestyret fatter vedtak om tildeling eller avslag.

I 2026 innføres et nytt søknadsbehandlingssystem. I tillegg blir det en ny prosess for vurderingskriterier for relevans og en ny karakterskala. Relevans skal vurderes på tre måter: 1) formelle krav, 2) relevans i forhold til utlysningstekst og 3) relevans i forhold til porteføljen.

Overordnet om søknadsbehandlingen i Forskningsrådet

1. Søknadsmottak

Før panelvurderingen gjennomfører administrasjonen en formalkontroll. Alle søknader vurderes mot de obligatoriske kravene i utlysningen. Søknader som ikke oppfyller disse kravene, avvises på formelt grunnlag og går ikke videre til faglig vurdering.

2. Fagpanelvurdering

Søknader som består formalkontrollen vurderes deretter av tverrfaglige paneler bestående av minimum tre internasjonale eksperter. Fagekspertene skal vurdere både kvalitet og relevans. Relevansvurdering av ekspertene er opp mot utlysningens formål.

Ekspertpanelet vurderer søknadene etter følgende standardiserte kvalitetskriterier:

Kvalitet: forskning og innovasjon (Excellence): originalitet og grad av nyskaping, og faglig soliditet og robusthet

Effekter: virkning og effekter (Impact): potensial for forskningsmessige, samfunnsmessige og næringslivsrelevante virkninger, og planer for deling, spredning og bruk av resultater

Gjennomføring (Implementation): prosjektleder og prosjektteam, og planer for organisering, styring og gjennomføring av prosjektet

3. Ny karakterskala

Forskningsrådet besluttet i 2025 å innføre en ny seksdelt karakterskala (0–5), som erstatter den tidligere syvdelte skalaen. Den nye skalaen følger samme modell som brukes i EUs pilar 2 og tydeliggjør skillet mellom støtteverdige og ikke-støtteverdige prosjekter.

Grenseverdier som gjelder for alle søknadstyper:

- Støtteverdige søknader: karakter ≥ 3 på alle kriterier
- Ikke-støtteverdige søknader: karakter ≤ 2 på ett eller flere kriterier, noe som innebærer at prosjektet vurderes som ikke gjennomførbart på en tilfredsstillende måte

Gjennomsnittskarakter: beregnes som snittet av karakterene på kriteriene *Kvalitet*, *Effekter* og *Gjennomføring*, avrundet til inntil to desimaler.

Karakterskala:

- 5. Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid, er den blant de 15 % beste.*
- 4. Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid er den blant de 16–30 % beste.*
- 3. Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til alvorlig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.*
- 2. Søknaden svarer ikke godt på kriteriet. Den har alvorlige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.*
- 1. Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.*
- 0. Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.*

4. Etter fagpanelvurdering

Forskningsrådets administrasjon kontrollerer alle støtteverdige søknader opp mot kravene i utlysningen, samt mot tematiske og strukturelle prioriteringer og føringer.

Administrasjonen utarbeider deretter en innstilling til porteføljestyret med anbefaling om tildeling eller avslag. Innstillingen bygger på:

- ekspertpanelenes karakterer (gjennomsnittskarakter)
- administrasjonens vurdering av søknadenes relevans i lys av krav, prioriteringer og føringer
- ønsket fordeling av prosjekter innenfor utlysningens prioriterte tematiske områder
- porteføljehensyn slik de er beskrevet i utlysningen

Habilitet og møteledelse

For at porteføljestyret skal kunne fatte gyldige vedtak, må habilitet og møteledelse avklares før behandlingen av søknader.

Porteføljestyret behandler habilitet før selve søknadsbehandlingen starter. Styret får en oversikt over deltakere og samarbeidspartnere i prosjektene i forkant av møtet og skal da melde inn eventuelle habilitetsforhold. Minst halvparten av medlemmene må være habile for at styret kan fatte vedtak. Dersom det oppstår behov, kan områdedirektøren oppnevne en settestyreleder og settemedlemmer for den aktuelle saken.

Dersom styreleder blir inhabil i deler av søknadsbehandlingen, skal et annet medlem av porteføljestyret være forberedt på å overta møtelederrollen. Hvem som fungerer som settestyreleder i den aktuelle saken, avklares når habiliteten til styremedlemmene er gjennomgått.

Forslag til beslutningsprosess

Fullmakt til administrasjonen til å avslå ikke-støtteverdige søknader

Forskningsrådets styre har innført en ny fullmaktstruktur der porteføljestyrene kan delegere tildelingsmyndighet til administrasjonen i saker hvor porteføljestyret på forhånd har fastsatt prosess og karaktergrenser for tildeling eller avslag. Dette sikrer

at det ikke utøves skjønn i slike saker, mer effektiv saksbehandling og styrebehandling, og raskere tilbakemelding til søkerne.

Det er anbefalt til porteføljestyrene at administrasjonen får fullmakt til å avslå alle ikke-støtteverdige søknader – det vil si søknader som får mindre eller lik karakter 2 på ett eller flere kriterier.

Søknadsbehandling i tildelingsmøtet

Porteføljestyret beslutter hvilke søknader som skal innvilges og hvilke som skal avslås. Før tildelingsmøtet mottar styret administrasjonens innstilling, sortert i følgende kategorier:

- En bloc-tildeling

Søknader av svært høy kvalitet, som oppfyller utlysningens krav, prioriteringer og føringer på en særlig god måte, kan innvilges samlet gjennom et en bloc-vedtak.

- Innstillingsforslag til diskusjon

Dette er grupper av støtteverdige søknader som vurderes som aktuelle for tildeling og som danner grunnlaget for styrets diskusjon. Gruppene settes sammen med ulike profiler ut fra utlysningens prioriteringer og porteføljevurdering. Antallet innstillingsforslag avhenger av hvor mange søknader som er kommet inn, samt kvalitet og relevans. Dersom utlysningen har få søknader, kan det legges frem grupper der enkeltstående søknader må diskuteres. Disse kan supplere søknadene som eventuelt er innvilget en bloc.

- Øvrige søknader (avslag)

Dette omfatter søknader som ikke inngår i en bloc-forslaget eller i innstillingsforslagene, og som dermed foreslås avslått.

Denne prosessen gjør det mulig for porteføljestyret å vurdere søknadene samlet og strategisk, med fokus på hvordan helheten oppfyller utlysningens formål og porteføljens mål – uten å gå inn i detaljene i hver enkelt søknad.

Innstilling og porteføljevurdering i utlysningen i 2026

Porteføljestyret skal fatte vedtak om tildeling til utlysningen «[Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport](#)». Utlysningen er en felles utlysning med bidrag fra Samisk samfunn og kultur, Velferd og utdanning, Klima og miljø og Energi og transport. Nedenfor beskrives prinsippene for rangering og porteføljevurdering. Krav, prioriteringer og føringer for utlysningen er fastsatt i den publiserte utlysningsteksten.

Utlysningen «Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport»

Administrasjonen foreslår at gjennomsnittskarakteren fra fagpanelet skal være det mest utslagsgivende, forutsatt at prosjektet også svarer svært godt på utlysningens krav, prioriteringer og føringer. Prosjektene må ta utgangspunkt i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport og falle inn under minst ett av de tematiske områdene angitt i utlysningen:

- ✓ Klima- og miljøutfordringer, energiomstilling og -infrastruktur, naturressurs- og arealforvaltning
- ✓ Utdanning, arbeidsliv, sosial og økonomisk trygghet, velferd og levekår
- ✓ Språk, historie, kultur og kulturmiljø

Prioriteringer i innstillingen

I innstillingen vil administrasjonen prioritere prosjekter som:

- har tverrfaglighet mellom to eller flere fagområder (jf. nivå 1 i Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner)
- har referansegruppe med aktører og brukere utenfor akademien
- har aktivt forskningssamarbeid med forskningsmiljøer i Norge eller utlandet, med tydelig beskrivelse av samarbeidspartnerens roller
- søker om rekrutteringsstillinger

Porteføljevurdering

Forskningsrådet legger en helhetlig porteføljevurdering til grunn for vedtaket i porteføljestyret. Vurderingen tar både hensyn til karakterene som ble gitt i panelene, søknadens relevans (prioriteringene) og spredningen av søknader mellom og innenfor de definerte temaområdene. Vi har som mål at prosjektene som får finansiering til sammen dekker flest mulig av disse temaområdene.

Annonsering av vedtak

Etter at porteføljestyret har gjennomført tildelingsmøtet høsten 2026, vil oversikten over innvilgede prosjekter bli offentliggjort.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken

Videre saksgang

- Porteføljestyrets medlemmer inviteres til å foreslå fagekspertter til de ulike tematiske utlysningene. Ekspertene må være ansatt ved utenlandske læresteder eller forskningsinstitusjoner.
- Styremedlemmene gir tilbakemelding om inhabilitet når oversikt over prosjekter og prosjektdeltakere er sendt.
- De vedtatte prosedyrene for søknadsbehandling legges til grunn for styrets søknadsbehandling på møtet høsten 2026

Sak SAMISK 13/26

Orienteringer

Til Porteføljestyret for Samisk samfunn og kultur	Ansvarlig direktør Gunnlaug Daugstad	Saksbehandler Elisabeth Westphal	Vedlegg 1. <u>Rapport til Styret</u> 2. <u>Investeringsplan 2026-2028</u>
Fra Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for Samisk samfunn og kultur tar orienteringene til etterretning.

Kort bakgrunn Orienteringer utgjør en fast sak på porteføljestyrets møteagenda. Saken kan omfatte både skriftlige og muntlige orienteringer. Muntlige orienteringer vil bli gitt i møtet.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Porteføljestyret skal være kjent med saker som angår ansvarsområdet.

Hovedpunkter

1. Rapport til Forskningsrådets styre

Forskningsrådet styre vedtok årsrapporten fra porteføljestyret 13. mars. Porteføljestyrets rapport gir en kortfattet framstilling av hovedresultatene fra året som har gått, basert på blant annet porteføljeplanen, investeringsplanen og porteføljeanalysen. Rapporten følger som vedlegg (vedlegg 1).

2. Investeringsplanen 2026-2028

Porteføljestyrets investeringsplan for 2026-2028 er publisert på Forskningsrådets nettsider (vedlegg 2). Planens økonomiske rammer for 2026 er økt med 20 mill. kroner etter vedtak i Forskningsrådets styre (sak S 91/25). Midlene ble tildelt porteføljen for å følge opp kunnskapsbehov identifisert i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, i tråd med Forskningsrådets budsjettforslag til departementene 2026.

3. Møteplan 2026

Følgende møtedatoer er satt basert på porteføljestyrets tilgjengelighet:

- **28. september** (fysisk møte i Forskningsrådet). Hovedsakene i møtet vil være vedtak av investeringsplanen og revidert porteføljeplan.
- **November/desember** (digitalt møte). Møtets hovedsak vil være vedtak av tildeling.

4. Revisjon av Forskningsrådets strategi

Forskningsrådets strategi ble vedtatt av styret i mars 2024. Strategien skal justeres som følge at utviklingstrekkene har endret seg, særlig knyttet til den geopolitiske situasjonen. Porteføljestyrelederene ble invitert i møtet 3. mars til å

diskutere hvilke utviklingstrekk som bør vektlegges, og hvordan dette bør påvirke arbeidsmåtene. Styret skal vedta planen 23. april.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken

Rapportering fra porteføljestyret for Samisk samfunn og kultur til Forskningsrådets styre for 2025

Vurdering av måloppnåelse for porteføljestyret

Porteføljen for Samisk samfunn og kultur skal bidra til å utvikle ny kunnskap for at den samiske folket, som urfolk, skal kunne sikre og utvikle språket sitt, kulturen sin og samfunnslivet sitt. Porteføljestyrets arbeid i 2025 bygger på porteføljeplanen samt oppfølging av tidligere års prioriteringer og tiltak. Måloppnåelsen vurderes i lys av disse føringene.

Porteføljen favner et bredt spekter av temaer og benytter ulike utlysninger som virkemidler. Til tross for begrensede økonomiske rammer lykkes porteføljestyret i å stimulere forskningsaktivitet og fremme kunnskapsutvikling av høy kvalitet. Dette skjer blant annet gjennom deltakelse i fellesutlysninger som også frembringer samisk-relevante prosjekter utenfor porteføljens egne midler. Forskningen er tverrfaglig og involverer både nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Samtidig er det fortsatt behov for videre utvikling innen flere av porteføljens ansvarsområder.

Porteføljestyrets aktiviteter i 2025

Gjennomførte aktiviteter

Porteføljestyret har i 2025 gjennomført to porteføljestyremøter. Hovedaktiviteten har vært å utarbeide porteføljeanalyse, investeringsplan og fatte investeringsbeslutninger knyttet til porteføljens utlysninger. Porteføljestyret hadde sitt siste møte i september, og ett nytt porteføljestyre er oppnevnt fra 1. januar 2026.

Porteføljestyret gjennomførte i 2025 en større fellesutlysning sammen med porteføljene for Velferd og utdanning, Klima og miljø, Energi og transport samt Helse. Utlysningen var temabasert, faglig bred og sektorkryssende. Målet var å finansiere forskning som dekker kunnskapsbehov identifisert i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Følgende forskningsområder var prioritert:

- Helse, utdanning, velferd og levekår
- Språk, historie, kultur og kulturmiljø
- Klima- og miljøutfordringer, konsekvenser av energiomstilling og naturressurs- og arealforvaltning
- Offentlig forvaltning og politikkutforming

Prosjekter som kombinerte flere av områdene ble oppmuntret. Åtte prosjekter mottok finansiering gjennom utlysningen. Dette vurderes som svært positivt, da initiativet har bidratt til en betydelig økning i samisk-relevant forskning også i andre porteføljer.

Utlysningstittel	Søknad sfrist	Antall søknader	Tildelingsdato	Beløp	Antall tildelte prosjekter
Inntil 90 millioner til samisk, kvensk/norskfinsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling	5. mars 2025	43	23.09. 2025	19 mill. kroner fra egen innsats (89. mill. kroner totalt)	8

Oppfølging av Forskningsrådets strategi

Porteføljestyret har fulgt opp Forskningsrådets strategi gjennom porteføljeplanens mål og prioriteringer, investeringsplanen og tildelingene i 2025. Det strategiske målområdet om miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft er særlig relevant.

Porteføljen bidrar til:

- Miljømessig bærekraft: forskning på naturressursforvaltning, samisk tradisjonell økologisk kunnskap, klima- og miljøtilpasning og bevaring av biologisk mangfold og reindrift.
- Sosial bærekraft: styrking av samisk språk, kultur og identitet, fremme av urfolks rettigheter, og utvikling av helse- og velferdstjenester tilpasset samiske behov.
- Økonomisk bærekraft: utvikling av samiske næringer, innovasjon og økonomiske modeller basert på tradisjonell kunnskap.

Porteføljen støtter også et velfungerende forskningssystem gjennom kompetansebygging, kvalitetsheving, samarbeid nasjonalt og internasjonalt og økt forskningsformidling. Porteføljestyret legger vekt på tverrfaglig samarbeid, sektorovergrepene perspektiver og raskere anvendelse av kunnskap i samiske samfunn. Dette er avgjørende for å møte viktige samfunnsutfordringer.

Forventede resultater og virkninger på sikt

Samfunnet har store forventninger til forskning på samisk samfunn og kultur. Porteføljen har et særlig ansvar for å møte disse utfordringene, med bakgrunn i historiske traumer og dokumentasjonen i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (overlevert 1. juni 2023).

Porteføljestyret forvalter begrenset med midler selv, derfor er samarbeid med andre porteføljestyre et godt virkemiddel for å få bedre måloppnåelse. For å utnytte midlene mest mulig effektivt er målet at samisk-relevant forskning skal inngå i flere tverrgående utlysninger i Forskningsrådet. Erfaringene fra fellesutlysningen i 2025 viser at slike tiltak både genererer flere relevante forskningsprosjekter og øker tilgangen til midler.

Videre vil vi arbeide for internasjonalt forskningssamarbeid med flere av Panorama-land, samt Norden og EU, gjennom for eksempel spesifikke føringer i Forskningsråds-utlysninger, deltakelse i NordForsk-utlysninger og Horisont Europa. Det nye Horisont Europa partnerskapet "Resilient Cultural Heritage" starter i 2026 og vil kunne være aktuelt for forskning med samiske perspektiver.

Tiltakene vil på kort sikt styrke forsknings- og samarbeidsevnen, og på lang sikt bidra til et mer inkluderende, bærekraftig og kunnskapsbasert samfunn for både samer og storsamfunnet.